

Guia pràctica per aplicar
la sostenibilitat a les fires
de Catalunya

PLA DE SOSTENIBILITAT

LES FIRES COM A AGENTS DE CANVI

A CÀRREC DE:

Federació de Fires de Catalunya (FEFIC)
Universitat Oberta de Catalunya

Estudis d'Economia i Empresa

R&I UOC Universitat Oberta de Catalunya

Soledad Morales Pérez (coordinadora de la Guia)

Thinquery

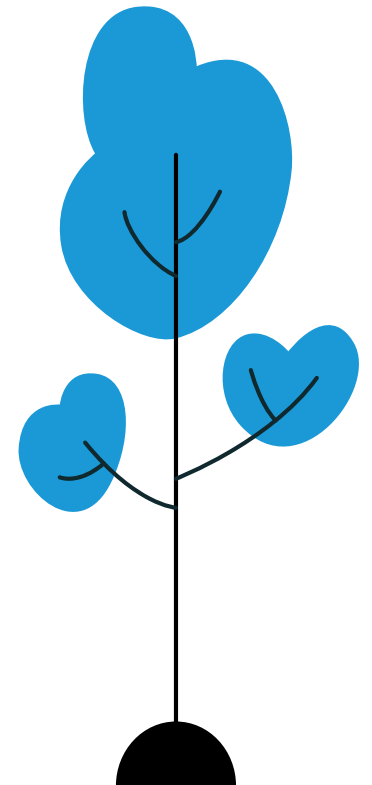
Subvencionat per:

Guia pràctica per aplicar la sostenibilitat a la fires de Catalunya

Índex

Les fires com a agents de canvi	4
Les dimensions de la sostenibilitat	5
Les 5 P de la sostenibilitat i els seus ODS	6
Com incorporem la sostenibilitat a les fires?	7
Com fem el pla de sostenibilitat?	8
Annexos	15
Bibliografia	26

Les fires són agents de canvi clau als territoris on es desenvolupen

Abraçar l'**Agenda 2030** implica incorporar-la en l'estratègia i en tot el procés de planificació, execució i avaluació de la Fira, que n'esdevé un altaveu.

Les fires, en desenvolupar-se en un marc físic i temporal concret, requereixen un procés meticulós de treball que inclou el concepte, el disseny, la planificació, la gestió i els missatges. Es tracta d'un ecosistema que vincula els agents públics i/o privats i la societat, i que per tant té un efecte en el desenvolupament econòmic local, un efecte inspirador i multiplicador.

Per esdevenir agents de canvi i exercir com a tals, les fires han d'obrir-se més enllà de l'esdeveniment mateix: han d'incorporar la sostenibilitat i els seus valors com a part integral de la seva visió organitzativa i com a part de la seva estratègia. Això s'aconsegueix adoptant els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 holísticament, integrant-los en tots els nivells i estaments firals i tenint en compte l'impacte d'aquests en tot el sistema firal i en el territori.

Els beneficis que comporta aquest enfocament transversal són múltiples, no només en l'àmbit firal sinó també en el territorial:

Contribució a la difusió de la sostenibilitat

Incorporació dels ODS en l'àmbit firal

Lideratge de la transformació cap a la sostenibilitat

Incitació dels agents implicats en l'ecosistema firal a construir un món millor

En definitiva, treball cap a un món millor i sense pobresa fomentant la transformació social, ambiental i econòmica

Les dimensions de la sostenibilitat

PERSONES

Desenvolupar societats justes i inclusives, sense temors ni violència.

ALIANCES

Implementar aquesta Agenda mitjançant una Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible revitalitzada, amb la participació de tots els països, tots els actors i totes les persones.

PAU

Promoure societats pacífiques, sense temors ni violència.

Els **17 objectius** de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 s'organitzen segons **5 P**: planeta, prosperitat, persones, pau i aliances (*partnership*).

PLANETA

Protegir el planeta contra la degradació, a través, entre altres, d'un consum i una producció sostenibles, una gestió sostenible dels recursos naturals i accions urgents per afrontar el canvi climàtic.

PROSPERITAT

Vetllar perquè tots els éssers humans puguin gaudir d'una vida pròspera i plena, i perquè el progrés econòmic, social i tecnològic es produeixi en harmonia amb la natura.

Les 5 P de la sostenibilitat i els seus ODS

PERSONES

PLANETA

PROSPERITAT

PAU

ALIANCES

Com incorporem la sostenibilitat a les fires?

Un **esdeveniment sostenible** és el que es dissenya, s'organitza i s'implementa de manera que **minimitzi els impactes ambientals socials i econòmics negatius i deixi un llegat positiu en la comunitat que l'allotja.**

Quines preguntes ens hem de fer per incorporar la sostenibilitat a les fires?

ABANS DE LA FIRA

- Quins models econòmics, socials i culturals fomentem?
- Quines fires organitzem?
- Quines fires acollim?
- Quins continguts dissenyem?
- De quines infraestructures disposem?
- Amb qui ens aliam?
- Quins objectius ens fixem? Què mesurem?
- Quins proveïdors tenim? Què comprem?
- Quines condicions laborals tenen els col·laboradors?
- A qui contractem? A través de qui contractem?
- Quins objectius ens fixem?

DURANT LA FIRA

- Com mesurem els impactes?
- Com ens movem per la fira? Com hi ve la gent? Quin model de mobilitat fomentem?
- Quina energia consumim? Quins residus generem?
- Què exposem? Què venem?
- Què expliquem? Com i amb quins materials ens expliquem?
- Quines infraestructures utilitzem? Quins materials utilitzem?

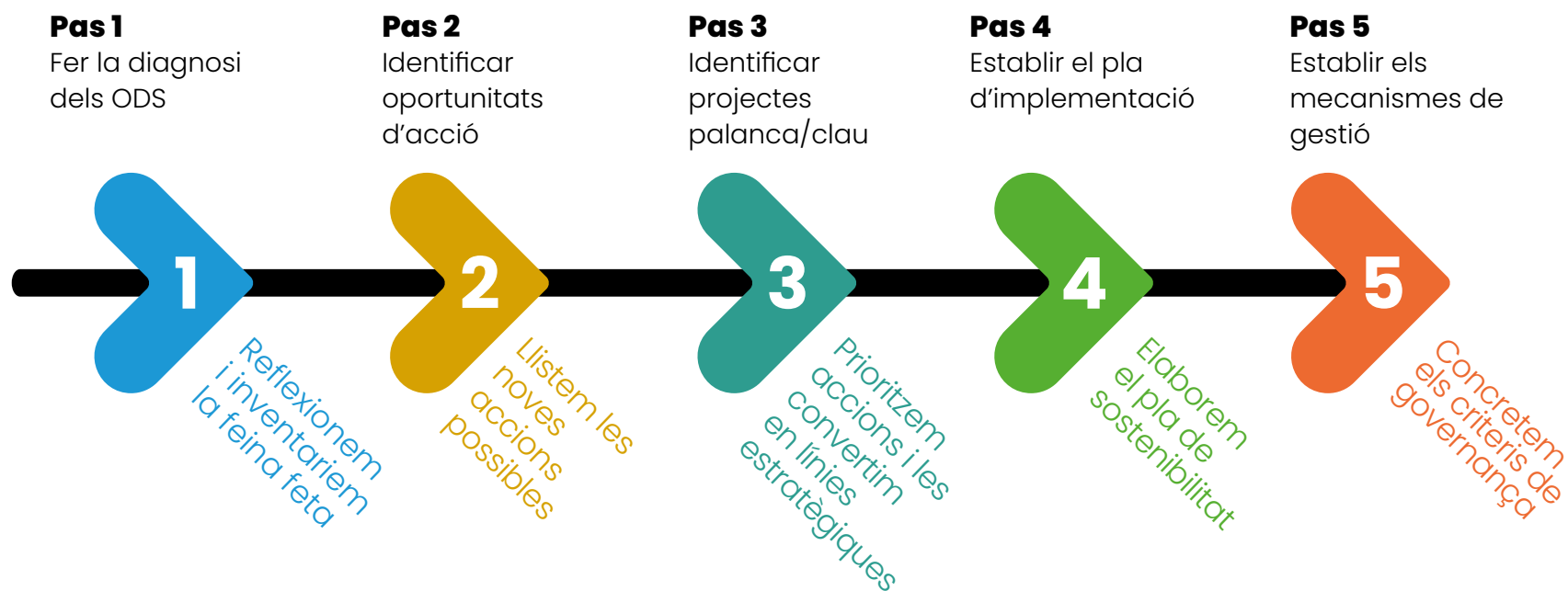

DESPRÉS DE LA FIRA

- Com interpretem els resultats? Com els comuniquem?
- Com incorporem els aprenentatges?
- Què comuniquem? Com ho comuniquem?
- Què fem dels residus?
- Quin impacte generem al territori?
- Com ens condiciona el fet de ser una fira sostenible? (econòmicament, en les aliances...)

Com fem el pla de sostenibilitat?

A la *Guia pràctica per incorporar l'Agenda 2030 a l'àmbit firal* elaborada per la UOC es proposa de realitzar **5 passos** a l'hora de permetre que un organisme firal o fira pugui **dissenyar un pla estratègic de sostenibilitat** que integri els principis de l'Agenda 2030 i els 17 ODS associats al seu entorn:

Fer la diagnosi dels ODS: Reflexionem i inventariem la feina feta

Es proposa una **diagnosi** que consta de dues parts:

1. Una **reflexió prèvia de l'equip** directiu de l'organisme firal o l'equip tècnic per facilitar el debat i l'aprofundiment sobre el coneixement que es té de l'Agenda 2030 i començar a pensar en les prioritats per poder elaborar el pla de sostenibilitat (Vegeu Annex 1).
2. Un **inventari d'accions realitzades**. Identifiquem les accions concretes que ja s'estan duent a terme per respondre als reptes de cadascun dels 17 ODS. Aquestes accions s'han d'alinejar amb un o diversos ODS de l'Agenda 2030 (Vegeu Annex 2).

Un cop feta la reflexió i realitzat l'inventari, l'equip comparteix els resultats, així com les accions identificades.

A través del consens i la discussió es crea una única taula amb les 17 columnes corresponents als ODS que consolida i recull totes les accions existents. Hi haurà accions puntuals (en certes fires o activitats) i altres que ja formen part de línies estratègiques i que estan consolidades.

Com ho fem?

Agafeu una imatge per a cada ODS i pengeu-la a la paret. Després, a sota de cadascuna afegiu-hi amb pòstits les accions realitzades.

Feu-ho de manera individual i compartiu els resultats. Si us cal, guieu-vos amb l'Annex 2.

Si no voleu gastar paper feu-ho a la pissarra o en format electrònic.

Objectius

- Obtenir una visió global sobre l'alineament actual d'una fira o d'un organisme firal respecte als 17 ODS.
- Identificar en quins ODS s'està actuant i en quins no.
- Identificar les accions que ja s'estan duent a terme.

Participants

L'equip directiu de l'organisme firal.

Durada

Cal dedicar-hi aproximadament mitja hora prèvia de treball individual i entre 1 hora i 1 hora i mitja de treball en grup.

Resultat

Una taula amb els projectes i accions que ja s'estan duent a terme o que ja estan aprovats i previstos i amb la vinculació d'aquests i els 17 ODS.

Identificar oportunitats d'acció: Llistem les noves accions possibles

Partint dels resultats obtinguts al Pas 1, s'analitzaran les accions i es classificaran com a:

- **Transversals**

Si afecten totes les fires que s'organitzen.

- **Puntuals**

Si afecten una fira concreta o es fan esporàdicament.

Ens centrarem a **trobar oportunitats per incorporar els ODS** en els quals encara no s'està actuant de manera transversal o puntual.

Trobar aquestes oportunitats ens ajudarà a pensar en quins són els nostres impactes principals. Aquí ens hem de fer les preguntes palanca (Vegeu Annex 3).

Un consell!

No sempre es poden afrontar tots els ODS, i per tant és important prioritzar!

Us proposem 2 sistemes per establir prioritats:

Sistema 1: Avaluació dels impactes que genera la fira, tant positius com negatius. Els positius els potenciarem sumant accions o fent més rellevants les que ja fem, i els negatius els minimitzarem amb les accions o línies estratègiques.

Sistema 2: Qüestionari a les parts interessades. Llistem els nostres públics d'interès o parts interessades. Un cop feta la llista, podem organitzar-hi una reunió (tipus *focus group*) o bé passar-los un qüestionari en el qual se'ls demani quins són els nostres impactes.

Objectius

- Identificar de quina manera les actuacions de la fira o organisme firal poden impactar en tots els ODS.
- Trobar les oportunitats per incorporar els ODS en els quals no s'està actuant.
- Adquirir una visió transversal de l'Agenda 2030 i els ODS associats.

Participants

L'equip directiu del marc firal, amb persones responsables dels departaments més rellevants i persones expertes properes o que tenen coneixement de l'entorn firal.

Durada

Dues sessions de 3 hores cadascuna (si es treballa a fons, es pot allargar més).

Resultat

Una taula amb el conjunt de projectes que es poden dur a terme des d'un entorn firal per introduir accions que donin resposta a ODS que no s'estan treballant.

Identificar els projectes clau: Prioritzem accions i les convertim en línies estratègiques

En aquesta fase es revisen les propostes generades a les etapes anteriors i **es quantifiquen els projectes amb un major impacte** i que són en el nostre àmbit d'actuació.

Per fer-ho us proposem de treballar amb una matriu de prioritització (C-Box) que incorpora dos grans criteris: l'impacte del projecte i la importància que hi donem en la nostra organització (Vegeu Annex 4).

Inspira't!

Consulteu les guies de les bones pràctiques de les P per veure exemples de línies estratègiques.

Com ho fem?

Reuniu-vos en una sala on pugueu moure-us lliurement. Dibuixeu una matriu de prioritització amb cinta de pintor a qualsevol paret o bé en una pissarra i utilitzeu pòstits.

Us han de resultar quatre quadrants de la intersecció de dos eixos: de més a menys impacte i de més a menys importància.

Objectius

- Identificar els àmbits d'actuació que poden tenir un efecte més transversal sobre els ODS.
- Quantificar els projectes que poden tenir més impacte.

Participants

Cal crear un petit equip (d'entre 2 i 4 persones) vinculat a la direcció de l'organisme firal o fra.

Durada

Entre 1 i 2 hores segons la quantitat de propostes amb les quals es treballi.

Resultat

Una taula que recull tots els projectes revisats o proposats i l'impacte que aquests tenen sobre els ODS. Aquí es podran identificar entre 3 i 5 projectes estratègics per implementar els ODS a l'entorn firal de manera transversal; una implementació que desenvoluparem durant el pas següent.

Establir un pla d'implementació: Elaborem el pla de sostenibilitat

En aquest pas es busca **definir els objectius que es volen assolir amb els projectes** i **establir un full de ruta per implementar-los, incorporant-hi les accions** que es duran a terme.

Aquest **pla ha de contenir accions específiques**, responsabilitats, terminis, recursos i indicadors necessaris per implementar les iniciatives de sostenibilitat (Vegeu Annex 5).

Com ho fem?

Un cop reunits, completeu la taula (Vegeu Annex 5) amb els projectes i els seus objectius estratègics i les accions identificades per a cadascun.

Un consell!

Recordeu de tenir presents les accions que ja s'estan duent a terme al vostre municipi o territori, per tal de sumar esforços i potenciar més el pla de sostenibilitat.

Inspira't!

Consulteu les bones pràctiques a les guies de les 5 P de la sostenibilitat.

Objectius

- Definir els objectius que s'estableixen a l'entorn firal per tal d'implementar els ODS.
- Establir un full de ruta i un relat en la implementació dels ODS.
- Fixar accions a implementar.

Participants

L'equip directiu de l'organisme firal o fra i l'equip tècnic que durà a terme el pla de sostenibilitat.

Durada

2 hores.

Resultat

El marc estratègic i el seu corresponent full de ruta per implementar els ODS a les fires.

Establir els mecanismes de gestió: Concretem els criteris de governança

És important **monitoritzar i avaluar regularment el progrés del pla de sostenibilitat**. Aquesta avaluació permet identificar les àrees d'èxit i les que requereixen ajustos per millorar els resultats.

Com ho fem?

En reunió de l'equip de direcció caldrà que aneu fixant els òrgans de decisió, coordinació i implementació.

- **Equip de coordinació:** Equip d'entre 2 i 4 persones que es farà càrrec del seguiment de la implementació.
- **Equip de gestió:** Format per l'equip de direcció i les persones que es considerin necessàries per fer un seguiment adequat.
- **Sessió anual:** Un cop a l'any cal convocar tot l'equip de l'organisme firal o fira per explicar els avenços en la implementació de l'Agenda 2030, els assoliments i els objectius de treball per continuar-hi aprofundint.

Objectius

- Establir els mecanismes de treball i de seguiment.
- Definir els terminis de treball i les persones responsables.
- Fixar els mecanismes de seguiment.

Participants

L'equip directiu del marc firal amb les persones responsables dels departaments més rellevants i persones expertes properes o que tenen coneixement de l'entorn firal.

Durada

El més habitual és que siguin dues reunions d'entre 1 i 2 hores de durada.

Resultat

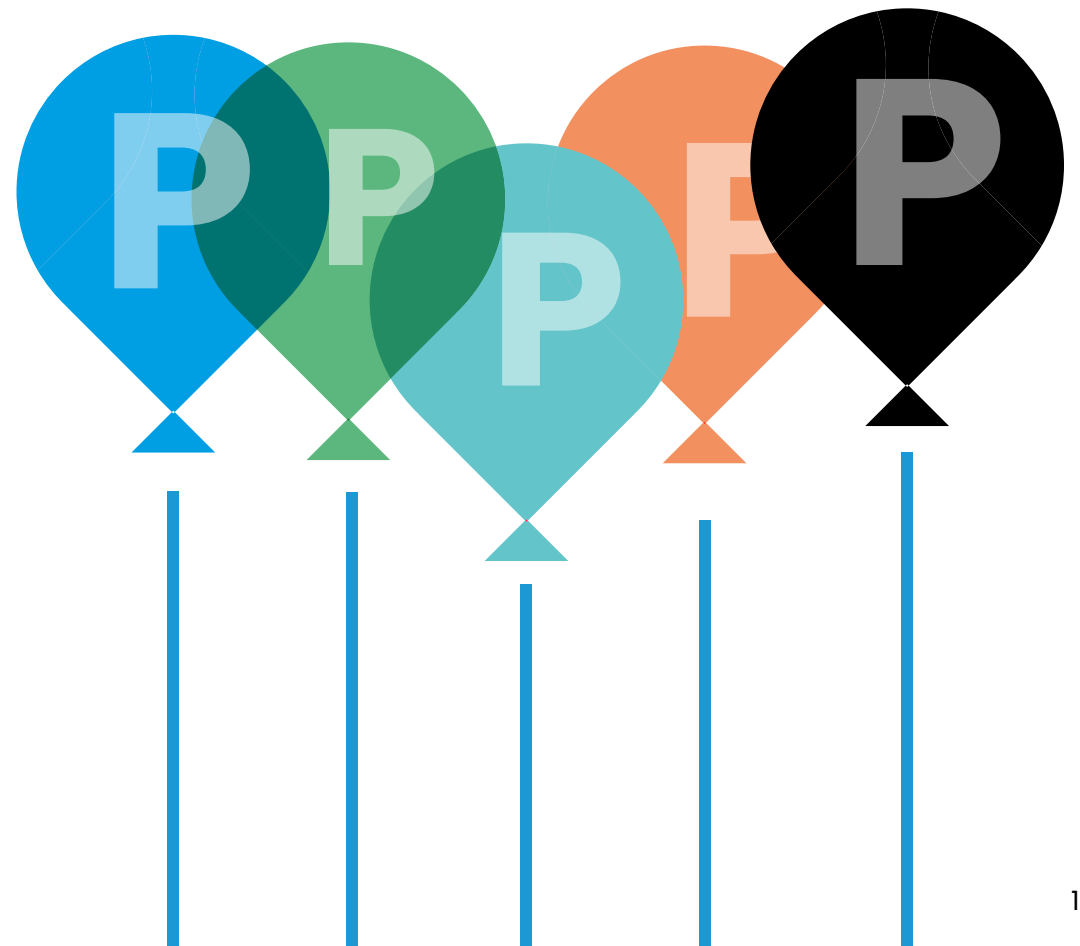
Identificació de tots els mecanismes interns per implementar l'Agenda 2030 a l'entorn firal (equips de treball, mecanismes de seguiment i implementació).

Teniu dubtes de com crear les vostres línies estratègiques?

Consulteu les diverses bones pràctiques per inspirar-vos!

Annexos

Annex 1: Reflexió prèvia

Objectiu 1. Erradicar la pobresa arreu del món i en totes les seves formes

1.1. Per al 2030, erradicar per a totes les persones del món la pobresa extrema, actualment quantificada en un ingrés per persona inferior a 1,25 dòlars EUA al dia.

1.2. Per al 2030, reduir com a mínim a la meitat la proporció d'adults i infants de totes les edats que viuen en la pobresa en totes les seves dimensions d'acord amb les definicions nacionals.

1.3. Posar en pràctica en l'àmbit nacional mesures i sistemes apropiats de protecció social per a totes les persones, nivells mínims inclosos, i per al 2030 aconseguir una àmplia cobertura per a les persones pobres i vulnerables.

1.4. Per al 2030, garantir que totes les persones, en particular les pobres i vulnerables, tinguin els mateixos drets als recursos econòmics, així com accés als serveis bàsics, propietat i control de les terres i altres béns, herència, recursos naturals, noves tecnologies apropiades i serveis financers, incloses les microfinances.

1.5. Per al 2030, fomentar la resiliència de les persones pobres i les que es troben en situacions de vulnerabilitat, i reduir l'exposició i vulnerabilitat d'aquestes als fenòmens extrems relacionats amb el clima, així com amb altres crisis i desastres econòmics, socials i ambientals.

1.a. Garantir una mobilització important de recursos procedents de diverses fonts, fins i tot mitjançant la millora de la cooperació per al desenvolupament, a fi de proporcionar mitjans suficients i previsibles als països en desenvolupament, en particular als països menys avançats, per tal de posar en pràctica programes i polítiques encaminats a l'erradicació de la pobresa en totes les seves dimensions.

1.b. Crear marcs normatius sòlids en els plans nacional, regional i internacional, partint d'estratègies de desenvolupament que tinguin en compte les qüestions de gènere i s'orientin en favor de les persones pobres, per tal d'impulsar la inversió accelerada en mesures d'erradicació de la pobresa.

Annex 1: Reflexió prèvia

2 FAM
ZERO

Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible

2.1. Per al 2030, posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones, en particular de les persones pobres i en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.

2.2. Per al 2030, posar fi a totes les formes de malnutrició, i fins i tot assolir, a tot tardar el 2025, les fites convingudes internacionalment pel que fa al retard del creixement i l'emaciació dels menors de 5 anys, i abordar les necessitats de nutrició de les adolescents, dones embarassades i lactants, així com de les persones grans.

2.3. Per al 2030, duplicar la productivitat agrícola i els ingressos dels productors/es d'aliments de petita escala, en particular les dones, els pobles indígenes, agricultors/es familiars, pastors/es i pescadors/es, entre altres vies mitjançant un accés segur i equitatiu a les terres, a altres recursos de producció i *inputs*, a coneixements, serveis financers, mercats i oportunitats per a la generació de valor afegit i treball no agrícola.

2.4. Per al 2030, assegurar la sostenibilitat dels sistemes de producció d'aliments i aplicar pràctiques agrícoles resilents que augmentin la productivitat i la producció, contribueixin al manteniment dels ecosistemes, enforixin la capacitat d'adaptació al canvi climàtic –fenòmens meteorològics extrems, sequeres, inundacions i altres desastres– i millorin progressivament la qualitat del sòl i la terra.

2.5. Per al 2030, mantenir la diversitat genètica de les llavors, cultius i animals de granja i domesticats, així com les espècies silvestres connexes, entre altres mitjançant una bona gestió i diversificació dels bancs de llavors i plantes a escala nacional, regional i internacional, i promoure l'accés als beneficis que es derivin de la utilització dels recursos genètics i coneixements tradicionals, així com una distribució d'aquests justa i equitativa, tal com s'ha convingut internacionalment.

2.a. Augmentar les inversions, fins i tot mitjançant una major cooperació internacional, en infraestructura rural, investigació agrícola i serveis d'extensió, així com en desenvolupament tecnològic i bancs de gens de plantes i bestiar, a fi de millorar la capacitat de producció agrícola als països en desenvolupament, en particular als països menys avançats.

2.b. Corregir i prevenir les restriccions i distorsions comercials dels mercats agropecuaris mundials, entre altres mitjançant l'eliminació paral·lela de totes les formes de subvencions a les exportacions agrícoles i totes les mesures d'exportació d'efectes equivalents, de conformitat amb el mandat de la Ronda de Doha per al Desenvolupament.

2.c. Adoptar mesures per tal d'assegurar el bon funcionament dels mercats de productes bàsics alimentaris i els seus derivats, i facilitar l'accés adequat a la informació sobre els mercats, en particular sobre les reserves d'aliments, a fi d'ajudar a limitar l'extrema volatilitat dels preus dels aliments.

Annex 1: Reflexió prèvia

3 SALUT
I BENESTAR

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats

3.1. Per al 2030, reduir la taxa mundial de mortalitat materna a menys de 70 per cada 100.000 nascuts vius.

3.2. Per al 2030, posar fi a les morts evitables de nounats i de menors de 5 anys, i aconseguir així que tots els països intentin reduir la mortalitat neonatal almenys fins a 12 per cada 1.000 nascuts vius, i la mortalitat de menors de 5 anys almenys fins a 25 per cada 1.000 nascuts vius.

3.3. Per al 2030, posar fi a les epidèmies de la sida, la tuberculosi, la malària i les malalties tropicals desateses, així com combatre l'hepatitis, les malalties transmeses per l'aigua i altres malalties transmissibles.

3.4. Per al 2030, reduir en un terç la mortalitat prematura per malalties no transmissibles mitjançant prevenció i tractament, i promoure la salut mental i el benestar.

3.5. Enfortir la prevenció i el tractament de l'abús de substàncies addictives, inclosos l'ús indegut d'estupefaents i el consum nociu d'alcohol.

3.6. Per al 2030, reduir a la meitat el nombre mundial de morts i lesions causats per accidents de trànsit.

3.7. Per al 2030, garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos els de planificació familiar, informació i educació, així com la integració de la salut reproductiva a les estratègies i els programes nacionals.

3.8. Assolir la cobertura sanitària universal, en particular

la protecció contra els riscos financers, l'accés a serveis de salut essencials de qualitat i l'accés a medicaments i vacunes segurs, eficaços, assequibles i de qualitat per a totes les persones.

3.9. Per al 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties causades per productes químics perillosos i la pol·lució de l'aire, l'aigua i el sòl.

3.a. Enfortir a tots els països, segons escaigui, l'aplicació del Conveni Marc de l'Organització Mundial de la Salut per al Control del Tabac.

3.b. Donar suport a les activitats d'investigació i desenvolupament de vacunes i medicaments per a les malalties transmissibles i no transmissibles que afecten primordialment països en desenvolupament, així com facilitar l'accés a medicaments i vacunes essencials assequibles de conformitat amb la Declaració de Doha relativa a l'Acord sobre els Aspectes dels Drets de Propietat Intel·lectual relacionats amb el Comerç (ADPIC) i la salut pública, en la qual s'afirma el dret dels països en desenvolupament a utilitzar al màxim les disposicions de l'ADPIC pel que fa a la flexibilitat per protegir la salut pública i, en particular, a proporcionar l'accés a medicaments a totes les persones.

3.c. Incrementar substancialment el finançament de la salut i la contractació, el desenvolupament, la capacitat i la retenció del personal sanitari als països en desenvolupament, especialment als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament.

3.d. Reforçar la capacitat de tots els països, en particular els països en desenvolupament, en matèria d'alerta primerenca, reducció de riscos i gestió dels riscos per a la salut nacional i mundial.

Annex 1: Reflexió prèvia

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom

4.1. Per al 2030, vetllar perquè tots els infants acabin els cicles de l'ensenyament primari i secundari, que ha de ser gratuït, equitatiu i de qualitat i produir resultats escolars pertinents i eficaços.

4.2. Per al 2030, vetllar perquè tots els infants tinguin accés a serveis d'atenció i desenvolupament en la primera infància i a un ensenyament preescolar de qualitat, a fi que estiguin preparats per a l'ensenyament primari.

4.3. Per al 2030, assegurar l'accés en condicions d'igualtat per a totes les persones adultes a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, inclòs l'ensenyament universitari.

4.4. Per al 2030, augmentar substancialment el nombre de persones joves i adultes que tenen les competències necessàries, en particular tècniques i professionals, per accedir a l'ocupació, el treball digne i l'emprenedoria.

4.5. Per al 2030, eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat a les persones vulnerables, incloses les persones amb discapacitat, els pobles indígenes i els infants en situacions de vulnerabilitat, a tots els nivells de l'ensenyament i la formació professional.

4.6. Per al 2030, garantir que tot el jovent i almenys una proporció substancial de persones adultes tinguin competències de lectura, escriptura i aritmètica.

4.7. Per al 2030, garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres vies mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

4.a. Construir i adequar instal·lacions escolars que responguin a les necessitats de tots els infants, inclosos els que tenen alguna discapacitat; que tinguin en compte les qüestions de gènere i que ofereixin entorns d'aprenentatge segurs, no violents, inclusivament i eficaços per a tothom.

4.b. Per al 2030, augmentar substancialment a escala mundial el nombre de beques disponibles per als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, els petits estats insulars en desenvolupament i els països de l'Àfrica, perquè tot el seu alumnat pugui matricular-se en programes d'estudis superiors, inclosos programes de formació professional i programes tècnics, científics, d'enginyeria i de tecnologies de la informació i la comunicació, a països desenvolupats i a països en desenvolupament.

4.c. Per al 2030, augmentar substancialment l'oferta de mestres qualificats mitjançant, entre altres, la cooperació internacional per a la formació de docents als països en desenvolupament, especialment als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament.

Annex 1: Reflexió prèvia

5 IGUALTAT DE GÈNERE

Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i nenes

5.1. Posar fi a totes les formes de discriminació a les dones i nenes a tot el món.

5.2. Eliminar totes les formes de violència contra les dones i nenes en els àmbits públic i privat, inclosos el tràfic i l'explotació sexual, així com altres tipus d'explotació.

5.3. Eliminar totes les pràctiques nocives, entre les quals el matrimoni infantil, precoç i forçat, així com la mutilació genital femenina.

5.4. Reconèixer i valorar les cures no remunerades i el treball domèstic no remunerat, mitjançant la prestació de serveis públics, la provisió d'infraestructures i la formulació de polítiques de protecció social, així com mitjançant la promoció de la responsabilitat compartida a la llar i la família, segons escaigui a cada país.

5.5. Vetllar per la participació plena i efectiva de les dones i per la igualtat d'oportunitats de lideratge en tots els àmbits de presa de decisions en la vida política, econòmica i pública.

5.6. Garantir l'accés universal a la salut sexual i reproductiva i als drets reproductius, de conformitat amb el Programa d'Acció de la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament, la Plataforma d'Acció de Beijing i els documents finals de les conferències d'examen respectives.

5.a. Emprendre reformes que atorguin a les dones el dret als recursos econòmics en condicions d'igualtat, així com l'accés a la propietat i al control de les terres i altres béns, els serveis financers, l'herència i els recursos naturals, de conformitat amb les lleis nacionals.

5.b. Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular de les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de promoure l'empoderament de les dones.

5.c. Adoptar i enfortir polítiques encertades i lleis aplicables per promoure la igualtat entre els gèneres i l'empoderament de dones i nenes en tots els àmbits.

Annex 1: Reflexió prèvia

6 AIGUA NETA
I SANEJAMENT

Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones

6.1. Per a 2030, aconseguir l'accés universal i equitatiu a l'aigua potable, a un preu assequible per a totes les persones.

6.2. Per a 2030, aconseguir l'accés equitatiu a serveis de sanejament i higiene adequats per a totes les persones, i posar fi a la defecació a l'aire lliure, amb especial atenció a les necessitats de les dones i nenes, així com a les persones en situacions vulnerables.

6.3. Per a 2030, millorar la qualitat de l'aigua mitjançant la reducció de la contaminació, l'eliminació dels abocaments i la reducció al mínim de la descàrrega de materials i productes químics perillosos, la reducció a la meitat del percentatge d'aigües residuals sense tractar, i un augment substancial a escala mundial del reciclat i de la reutilització en condicions de seguretat.

6.4. Per a 2030, augmentar substancialment l'eficient utilització dels recursos hídrics a tots els sectors, i assegurar la sostenibilitat de l'extracció i del subministrament d'aigua potable per tal de fer front a l'escassetat d'aigua i reduir substancialment el nombre de persones que pateixen d'escassetat d'aigua.

6.5. Per a 2030, dur a terme una gestió integrada dels recursos hídrics a tots els nivells, fins i tot mitjançant la cooperació transfronterera, de la manera que sigui convenient.

6.6. Per a 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs.

6.a. Per a 2030, ampliar la cooperació internacional i el suport ofert als països en desenvolupament per a la capacitat en matèria d'activitats i programes relatius a l'aigua i el sanejament, incloent les provisions i els emmagatzemaments d'aigua, la dessalinització, l'eficient aprofitament dels recursos hídrics, el tractament d'aigües residuals i les tecnologies de reciclatge i reutilització.

6.b. Donar suport a la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua i el sanejament i enfortir-la.

Annex 1: Reflexió prèvia

7 ENERGIA NETA
I ASSEQUIBLE

Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones

7.1. Per a 2030, garantir l'accés universal a serveis d'energia assequibles, confiables i moderns.

7.2. Per a 2030, augmentar substancialment el percentatge d'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia.

7.3. Per a 2030, duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.

7.a. Per a 2030, augmentar la cooperació internacional per tal de facilitar l'accés a la investigació i a les tecnologies energètiques no contaminants, incloses les fonts d'energia renovables, les eficiències energètiques i les tecnologies avançades i menys contaminants de combustibles fòssils, així com promoure la inversió en infraestructures energètiques i tecnologies d'energia no contaminant.

7.b. Per a 2030, ampliar la infraestructura i millorar la tecnologia per tal d'oferir serveis d'energia moderns i sostenibles per a tots els països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, els petits estats insulars en desenvolupament i els països en desenvolupament sense litoral, d'acord amb els programes de suport respectius.

Annex 1: Reflexió prèvia

8 TREBALL DIGNE I
CREIXEMENT ECONÒMIC

Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom

8.1. Mantenir el creixement econòmic per càpita de conformitat amb les circumstàncies nacionals i, en particular, un creixement del producte interior brut d'almenys un 7% anual als països menys avançats.

8.2. Aconseguir nivells més elevats de productivitat econòmica mitjançant la diversificació, la modernització tecnològica i la innovació, entre altres coses centrant l'atenció en sectors de major valor afegit i ús intensiu de mà d'obra.

8.3. Promoure polítiques orientades al desenvolupament que donin suport a les activitats productives, la creació d'ocupació digna, l'emprenedoria, la creativitat i la innovació, i encoratjar la regularització i el creixement de les microempreses i les petites i mitjanes empreses, entre altres coses mitjançant l'accés a serveis financers.

8.4. Millorar progressivament, per a 2030, la producció i el consum eficients dels recursos mundials i procurar desvincular el creixement econòmic de la degradació del medi ambient, de conformitat amb el marc decenal de programes sobre modalitats sostenibles de consum i producció, començant pels països desenvolupats.

8.5. Per a 2030, aconseguir l'ocupació plena i productiva i garantir un treball digne per a tots els homes i dones, inclosos el jovent i les persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració per treball d'igual valor.

8.6. Per a 2020, reduir substancialment la proporció de joves sense ocupació i que no cursen estudis ni reben formació.

8.7. Adoptar mesures immediates i eficaces per a eradicar el treball forçat, posar fi a les formes modernes d'esclavitud i el tràfic d'éssers humans i assegurar la prohibició i l'eliminació de les pitjors formes de treball infantil, incloent el reclutament i la utilització d'infants soldats, i, a tot tardar el 2025, posar fi al treball infantil en totes les seves formes.

8.8. Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i protegit per a totes les persones treballadores, incloses les migrants, en particular les dones migrants i les persones amb ocupacions precàries.

8.9. Per a 2030, elaborar i posar en pràctica polítiques de promoció d'un turisme sostenible que creï ocupació i promogui la cultura i els productes locals.

8.10. Reforçar les institucions financeres nacionals per a encoratjar i ampliar l'accés als serveis bancaris, financers i d'assegurances per a tothom.

8.a. Augmentar el suport a la iniciativa d'ajut per al comerç als països en desenvolupament, en particular els països menys avançats, fins i tot en el context del Marc integrat millorat d'assistència tècnica relacionada amb el comerç per als països menys avançats.

8.b. Per a 2020, desenvolupar i posar en marxa una estratègia mundial per a l'ocupació del jovent i aplicar el Pacte mundial per a l'ocupació de l'Organització Internacional de Treball (OIT).

Annex 1: Reflexió prèvia

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ
INFRAESTRUCTURES

Objectiu 9. Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació

9.1. Desenvolupar infraestructures fiables, sostenibles, resilents i de qualitat, incloent infraestructures regionals i transfrontereres, per tal de donar suport al desenvolupament econòmic i al benestar humà, amb especial atenció a l'accés assequible i equitatiu per a totes les persones.

9.2. Promoure una industrialització inclusiva i sostenible i, a tot tardar el 2030, augmentar de manera significativa la contribució de la indústria a l'ocupació i al producte interior brut, d'acord amb les circumstàncies nacionals, i duplicar aquesta contribució als països menys avançats.

9.3. Augmentar l'accés de les petites indústries i altres empreses, en particular en els països en desenvolupament, als serveis financers, incloent els crèdits assequibles, i llur integració en les cadenes de valor i els mercats.

9.4. Per a 2030, modernitzar les infraestructures i reconvertir les indústries perquè siguin sostenibles, usant els recursos amb major eficàcia i promovent l'adopció de tecnologies i processos industrials nets i racionals ambientalment, i aconseguint que tots els països adoptin mesures d'acord amb llurs capacitats respectives.

9.5. Augmentar la investigació científica i millorar la capacitat tecnològica dels sectors industrials de tots els països, en particular els països en desenvolupament, entre altres coses fomentant la innovació i augmentant substancialment, d'aquí al 2030, el nombre de persones que treballen en el camp de la investigació i el desenvolupament per cada milió d'habitants, així com

la despesa en investigació i desenvolupament dels sectors públic i privat.

9.a. Facilitar el desenvolupament d'infraestructures sostenibles i resilents als països en desenvolupament per mitjà d'un major suport financer, tecnològic i tècnic als països africans, països menys avançats, països en desenvolupament sense litoral i petits estats insulars en desenvolupament.

9.b. Donar suport al desenvolupament de tecnologies, investigació i innovació nacionals als països en desenvolupament, garantint també un entorn normatiu propici a la diversificació industrial i l'addició de valor als productes bàsics, entre d'altres.

9.c. Augmentar de forma significativa l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació i esforçar-se a proporcionar accés universal i assequible a Internet als països menys avançats a tot tardar el 2030.

Annex 1: Reflexió prèvia

10 REDUCCIÓ DE LES
DESIGUALTATS

Objectiu 10. Reduir la desigualtat en i entre els països

10.1. Per a 2030, aconseguir progressivament i mantenir el creixement dels ingressos del 40% més pobre de la població a una taxa superior a la mitjana nacional.

10.2. Per a 2030, potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de llur edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició.

10.3. Garantir la igualtat d'oportunitats i reduir la desigualtat dels resultats, fins i tot eliminant les lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries i promovent legislació, polítiques i mesures adequades al respecte.

10.4. Adoptar polítiques, en especial fiscals, salarials i de protecció social, i aconseguir progressivament una major igualtat.

10.5. Millorar la reglamentació i la vigilància de les institucions i dels mercats financers mundials i enfortir l'aplicació d'aquesta reglamentació.

10.6. Assegurar una major representació i intervenció dels països en desenvolupament en les decisions adoptades per les institucions econòmiques i financeres internacionals per tal d'augmentar l'eficàcia, la fiabilitat, la rendició de comptes i la legitimitat d'aquestes institucions.

10.7. Facilitar una migració i mobilitat ordenades, segures, regulars i responsables de les persones, també mitjançant l'aplicació de polítiques migratòries planificades i ben gestionades.

10.a. Aplicar el principi del tracte especial i diferenciat per als països en desenvolupament, en particular per als països menys avançats, de conformitat amb els acords de l'Organització Mundial del Comerç.

10.b. Fomentar l'ajut oficial al desenvolupament i els fluxos financers, inclosa la inversió estrangera directa, per als estats amb majors necessitats, en particular els països menys avançats, països africans, petits estats insulars en desenvolupament i països en desenvolupament sense litoral, d'acord amb llurs plans i programes nacionals.

10.c. Per a 2030, reduir els costos de transacció de les remeses de migrants per sota del 3% i eliminar els canals de tramesa de remeses amb un cost superior al 5%.

Annex 1: Reflexió prèvia

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles

11.1. Per a 2030, assegurar l'accés de totes les persones a habitatges i a serveis bàsics adequats, segurs i assequibles, i millorar els barris marginals.

11.2. Per a 2030, proporcionar accés a sistemes de transport segurs, assequibles, accessibles i sostenibles per a totes les persones, i millorar la seguretat viària, en particular mitjançant l'ampliació del transport públic, amb especial atenció a les necessitats de les persones en situació vulnerable, dones, nenes, nens, persones amb discapacitat i persones grans.

11.3. Per a 2030, augmentar una urbanització inclusiva i sostenible, així com la capacitat de planificar i gestionar de manera participativa, integrada i sostenible els assentaments humans a tots els països.

11.4. Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món.

11.5. Per a 2030, reduir de forma significativa el nombre de morts causades per desastres, inclosos els relacionats amb l'aigua, i de persones afectades per aquests, i reduir substancialment les pèrdues econòmiques directes causades per desastres relacionades amb el producte interior brut mundial, fent un èmfasi especial en la protecció de les persones pobres i de les persones en situacions de vulnerabilitat.

11.6. Per a 2030, reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'aire, així com a la gestió dels residus municipals i d'altre tipus.

11.7. Per a 2030, proporcionar accés universal a zones verdes i espais públics segurs, inclusius i accessibles, en particular per a les dones i els infants, les persones grans i les persones amb discapacitat.

11.a. Donar suport als vincles econòmics, socials i ambientals positius entre les zones urbanes, periurbanes i rurals enfortint la planificació del desenvolupament nacional i regional.

11.b. Per a 2020, augmentar substancialment el nombre de ciutats i assentaments humans que adopten i posen en marxa polítiques i plans integrats per promoure la inclusió, l'ús eficient dels recursos, la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació a aquest, així com la resiliència davant dels desastres, i desenvolupar i posar en pràctica una gestió integral dels riscos de desastre a tots els nivells, d'acord amb el Marc de Sendai per a la reducció del risc de desastres 2015-2030

11.c. Proporcionar suport als països menys avançats, incloent una assistència financera i tècnica, perquè puguin construir edificis sostenibles i resilents utilitzant materials locals.

Annex 1: Reflexió prèvia

12 CONSUM I PRODUCCIÓ
RESPONSABLES

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles

12.1. Aplicar el Marc decennal de programes sobre modalitats de consum i producció sostenibles, amb la participació de tots els països i el lideratge dels països desenvolupats, tenint en compte el grau de desenvolupament i les capacitats dels països en desenvolupament.

12.2. Per a 2030, assolir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.

12.3. Per a 2030, reduir a la meitat el desaprofitament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i a nivell del consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues post-collita.

12.4. Per a 2020, aconseguir la gestió ecològicament racional dels productes químics i de tots els productes de rebuig al llarg de llur cicle de vida, de conformitat amb els marcs internacionals convinguts, i reduir de manera significativa llur alliberament a l'atmosfera, a l'aigua i al sòl a fi de minimitzar llurs efectes adversos sobre la salut humana i el medi ambient.

12.5. Per a 2030, disminuir de manera substancial la generació de productes de rebuig mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.

12.6. Encoratjar les empreses, en especial les grans empreses i les empreses transnacionals, a adoptar pràctiques sostenibles i a incorporar informació sobre la sostenibilitat en llur cicle de presentació d'informes.

12.7. Promoure pràctiques de contractació pública que siguin sostenibles, de conformitat amb les polítiques i prioritats nacionals.

12.8. Per a 2030, assegurar que les persones de tot el món tinguin informació i conscienciació pertinents per al desenvolupament i els estils de vida sostenibles, en harmonia amb la natura.

12.a. Ajudar els països en desenvolupament a enfortir llur capacitat científica i tecnològica a fi d'avançar cap a modalitats de consum i producció més sostenibles.

12.b. Elaborar i aplicar instruments que permetin vigilar els efectes en el desenvolupament sostenible a fi d'aconseguir un turisme sostenible que creï llocs de treball i promogui la cultura i els productes locals.

12.c. Racionalitzar els subsidis ineficients als combustibles fòssils que encoratgen el consum antieconòmic mitjançant l'eliminació de les distorsions del mercat, d'acord amb les circumstàncies nacionals, fins i tot per mitjà d'una reestructuració dels sistemes tributaris i l'eliminació gradual dels subsidis perjudicials, quan existeixin, per tal de reflectir-ne l'impacte ambiental, tenint plenament en compte les necessitats i condicions específiques dels països en desenvolupament i reduint al mínim els possibles efectes adversos en llur desenvolupament, d'una manera que permeti protegir les persones pobres i les comunitats afectades.

Annex 1: Reflexió prèvia

Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes

13.1. Reconeixent que la Convenció marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic és el principal fòrum intergovernamental internacional per a negociar la resposta mundial al canvi climàtic.

13.2. Enfortir la resiliència i la capacitat d'adaptació als riscos relacionats amb el clima i els desastres naturals a tots els països.

13.3. Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, les estratègies i els plans nacionals.

13.4. Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.

13.a. Complir el compromís dels països desenvolupats que són parts de la Convenció marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic d'assolir l'any 2020 l'objectiu de mobilitzar conjuntament 100.000 milions de dòlars anuals, procedents del conjunt de les fonts, a fi d'atendre les necessitats dels països en desenvolupament respecte a l'adopció de mesures concretes de mitigació i la transparència en llur aplicació, i posar en ple funcionament el Fons verd per al clima capitalitzant-lo com més aviat millor.

13.b. Promoure mecanismes per a augmentar la capacitat de planificació i gestió eficaces en relació amb el canvi climàtic als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament, centrats concretament en les dones, persones joves i comunitats locals i marginades.

Annex 1: Reflexió prèvia

14 VIDA SUBMARINA

Objectiu 14. Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible

14.1. Per a 2025, prevenir i reduir de forma significativa la contaminació marina de tot tipus, en particular la contaminació produïda per activitats terrestres, inclosos els detritus marins i la contaminació per excés de nutrients.

14.2. Per a 2020, protegir i gestionar de manera sostenible els ecosistemes marins i costaners per tal d'evitar efectes nocius importants, enfortint-ne, entre altres mesures, la resiliència, i emprendre accions per a restaurar-los per tal de restablir la salut i la productivitat dels oceans.

14.3. Minimitzar i afrontar els efectes de l'acidificació dels oceans, mitjançant, entre altres mesures, la intensificació de la cooperació científica a tots els nivells.

14.4. Per a 2020, regular eficaçment l'explotació pesquera i posar fi a la pesca excessiva, la pesca il·legal, la pesca no declarada, la no reglamentada i les pràctiques de pesca destructives, i aplicar plans de gestió amb base científica a fi de restablir les poblacions de peixos en el termini més breu possible, com a mínim a nivells que puguin produir el màxim rendiment sostenible d'acord amb les característiques biològiques respectives.

14.5. Per a 2020, conservar almenys el 10% de les zones costaneres i marines, de conformitat amb les lleis nacionals i el dret internacional i sobre la base de la millor informació científica disponible.

14.6. Per a 2020, prohibir certes formes de subvencions a la pesca que contribueixen a una excessiva capacitat de pesca i a una sobreexplotació pesquera, eliminar les subvencions que contribueixen a la pesca il·legal,

no declarada i no reglamentada, i abstenir-se d'introduir noves subvencions d'aquest tipus, i reconèixer que la negociació sobre les subvencions a la pesca en el marc de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) ha d'incloure un tracte especial i diferenciat, apropiat i efectiu per als països en desenvolupament i els països menys avançats (PMA).

14.7. Per a 2030, augmentar els beneficis econòmics que els petits estats insulars en desenvolupament i els països menys avançats reben de l'ús sostenible dels recursos marins, en particular mitjançant la gestió sostenible de la pesca, l'aqüicultura i el turisme.

14.a. Augmentar els coneixements científics, desenvolupar la capacitat de recerca i transferir la tecnologia marina, atenent els criteris i les directrius de la Comissió Oceanogràfica Intergovernamental sobre transferència de tecnologia marina, a fi de millorar la salut dels oceans i potenciar la contribució de la biodiversitat marina al desenvolupament dels països en desenvolupament, en particular els petits estats insulars en desenvolupament i els PMA.

14.b. Facilitar l'accés dels pescadors/es artesanals a petita escala als recursos marins i als mercats.

14.c. Millorar la conservació i l'ús sostenible dels oceans i llurs recursos aplicant el dret internacional reflectit en la Convenció de les Nacions Unides sobre el dret del mar, que proporciona el marc jurídic per a la conservació i la utilització sostenible dels oceans i de llurs recursos.

Annex 1: Reflexió prèvia

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat

15.1. Per a 2030, vetllar per la conservació, el restabliment i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i els ecosistemes interiors d'aigua dolça i els serveis que proporcionen, en particular els boscos, els aiguamolls, les muntanyes i les zones àrides, d'acord amb les obligacions marcades pels acords internacionals.

15.2. Per a 2030, promoure la gestió sostenible de tots els tipus de boscos, posar fi a la desforestació, recuperar els boscos degradats i incrementar substancialment el repoblament forestal i la reforestació a escala mundial.

15.3. Per a 2030, lluitar contra la desertificació, rehabilitar les terres i els sòls degradats, incloses les terres afectades per la desertificació, la sequera i les inundacions, i procurar assolir un món neutral quant a la degradació de les terres.

15.4. Per a 2030, vetllar per la conservació dels ecosistemes muntanyosos, incloent-hi llur biodiversitat, a fi de millorar llur capacitat de proporcionar beneficis essencials per al desenvolupament sostenible.

15.5. Emprendre accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de biodiversitat i, per a 2030, protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció.

15.6. Promoure la participació justa i equitativa dels beneficis que es deriven de la utilització de recursos genètics i promoure l'accés adequat a aquests recursos, tal com s'ha acordat internacionalment.

15.7. Adoptar mesures urgents per a posar fi a la cacera furtiva i al tràfic d'espècies protegides de flora i fauna, i abordar la demanda i l'oferta il·legals de productes silvestres.

15.8. Per a 2020, adoptar mesures per a prevenir la introducció d'espècies exòtiques invasores i reduir de forma significativa llurs efectes en els ecosistemes terrestres i aquàtics, i controlar o eradicar les espècies prioritàries.

15.9. Per a 2020, integrar els valors dels ecosistemes i de la biodiversitat a la planificació nacional i local, als processos de desenvolupament, així com a les estratègies i als informes de reducció de la pobresa.

15.a. Mobilitzar i augmentar de forma significativa els recursos financers procedents de totes les fonts per tal de conservar i utilitzar de forma sostenible la biodiversitat i els ecosistemes.

15.b. Mobilitzar un volum apreciable de recursos procedents de totes les fonts i a tots els nivells per a finançar una gestió forestal sostenible i proporcionar incentius adequats als països en desenvolupament perquè promoguin aquest tipus de gestió, en particular amb vista a la conservació i la reforestació. 30

15.c. Augmentar el suport mundial a la lluita contra la cacera furtiva i el tràfic d'espècies protegides, en particular augmentant la capacitat de les comunitats locals per a cercar oportunitats de subsistència sostenible.

Annex 1: Reflexió prèvia

16 PAU, JUSTÍCIA I
INSTITUCIONS SÒLIDES

Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells

16.1. Reduir considerablement totes les formes de violència i les taxes de mortalitat connexes a tot el món.

16.2. Posar fi al maltractament, l'explotació, el tràfic, la tortura i totes les formes de violència contra els infants.

16.3. Promoure l'estat de dret en els àmbits nacionals i internacionals, i garantir la igualtat d'accés a la justícia per a totes les persones.

16.4. Per a 2030, reduir de forma significativa el tràfic il·lícit de finances i d'armes, enfortir la recuperació i devolució de béns robats, i lluitar contra totes les formes de delinqüència organitzada.

16.5. Reduir substancialment totes les formes de corrupció i suborn.

16.6. Crear unes institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells.

16.7. Garantir l'adopció de decisions inclusives, participatives i representatives que responguin a les necessitats a tots els nivells.

16.8. Ampliar i enfortir la participació dels països en desenvolupament en les institucions de governança mundial.

16.9. Per a 2030, proporcionar l'accés a una identitat jurídica per a totes les persones, en particular mitjançant el registre de naixements.

16.10. Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals, de conformitat amb les lleis nacionals i els acords internacionals.

16.a. Enfortir les institucions nacionals pertinents, entre d'altres mitjançant la cooperació internacional, amb vista a realitzar formació a tots els nivells, en particular en els països en desenvolupament, per tal de prevenir la violència i combatre el terrorisme i la delinqüència.

16.b. Promoure i aplicar lleis i polítiques no discriminatòries en favor del desenvolupament sostenible.

Annex 1: Reflexió prèvia

17 ALIANÇES PER ASSOLIR ELS OBJECTIUS

Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

Finances

17.1. Enfortir la mobilització de recursos interns, fins i tot mitjançant la prestació de suport internacional als països en desenvolupament, a fi de millorar la capacitat nacional per a recaptar ingressos fiscals i d'altra índole.

17.2. Vetllar perquè els països desenvolupats compleixin plenament llurs compromisos en relació amb l'ajut oficial al desenvolupament (AOD), inclòs el compromís adquirit per nombrosos països desenvolupats d'assolir l'objectiu de destinar el 0,7% del producte nacional brut (PNB) a l'AOD i del 0,15% al 0,20% del PNB a l'AOD dels països menys avançats; així com encoratjar els proveïdors d'AOD a que considerin fixar una meta per tal de destinar almenys el 0,20% del PNB a l'AOD dels països menys avançats.

17.3. Mobilitzar recursos financers addicionals provinents de múltiples fonts per als països en desenvolupament.

17.4. Assistir els països en desenvolupament per a aconseguir la sostenibilitat del deute a llarg termini amb polítiques coordinades orientades a fomentar el finançament, l'alleujament i la reestructuració del deute, si escau, i fer front al deute extern dels països pobres altament endeutats a fi de reduir l'endeutament excessiu.

17.5. Adoptar i aplicar sistemes de promoció d'inversió a favor dels països menys avançats.

Tecnologia

17.6. Millorar la cooperació regional i internacional nord-sud, sud-sud i triangular i l'accés a la ciència, tecnologia i innovació, i augmentar l'intercanvi de coneixements en condicions mútuament convingudes, entre altres coses

millorant la coordinació entre els mecanismes existents, en particular en l'àmbit de les Nacions Unides, i mitjançant un mecanisme global de facilitació de la tecnologia.

17.7. Promoure el desenvolupament, així com la transferència, divulgació i difusió de tecnologies ecològicament racionals als països en desenvolupament en condicions favorables, incloent condicions concessionàries i preferencials, de mutu acord.

17.8. Posar en ple funcionament, a tot tardar el 2017, el banc de tecnologia i el mecanisme de suport a la ciència, tecnologia i innovació per als països menys avançats, i augmentar l'ús de tecnologies instrumentals, en particular de les tecnologies de la informació i la comunicació. Formació

17.9. Augmentar el suport internacional a la implementació eficaç i amb objectius concrets de programes de formació als països en desenvolupament per tal de donar suport als plans nacionals orientats a aplicar tots els Objectius de desenvolupament sostenible, mitjançant, entre d'altres, la cooperació nord-sud, sud-sud i triangular. 32

Comerç

17.10. Promoure un sistema de comerç multilateral universal, basat en normes, obert, no discriminatori i equitatiu en el marc de l'Organització Mundial del Comerç mitjançant, entre d'altres, la conclusió de negociacions d'acord amb el Programa de Doha per al desenvolupament.

17.11. Augmentar de manera significativa les exportacions dels països en desenvolupament, en particular amb la perspectiva de duplicar la participació dels països menys avançats en les exportacions mundials per a 2020.

Annex 1: Reflexió prèvia

17 ALIANCES PER
ASSOLIR ELS OBJECTIUS

Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

17.12. Aconseguir la implementació oportuna d'un accés permanent als mercats, sense aranzels ni quotes per a tots els països menys avançats, de conformitat amb les decisions de l'Organització Mundial del Comerç, i entre d'altres, vetllant per tal que les normes d'origen preferencials aplicables a les importacions dels països menys avançats siguin transparents i senzilles, i contribueixin a facilitar l'accés als mercats.

Qüestions sistèmiques
Coherència institucional i de polítiques públiques

17.13. Augmentar l'estabilitat macroeconòmica mundial, entre d'altres mitjançant la coordinació i coherència de polítiques.

17.14. Millorar la coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible.

17.15. Respectar el lideratge i la política de cada país per a establir i aplicar polítiques orientades a l'eradicació de la pobresa i la promoció del desenvolupament sostenible.

Aliances entre múltiples actors.

17.16. Enfortir l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible, complementada per aliances entre múltiples actors que mobilitzin i promoguin l'intercanvi de coneixements, expertesa, tecnologies i recursos financers, amb la finalitat de donar suport a l'assoliment dels Objectius de desenvolupament sostenible a tots els països, en particular als països en desenvolupament.

17.17. Encoratjar i promoure la constitució d'aliances eficaces en els àmbits públic, publico-privat i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos dels partenariats.

Dades, supervisió i rendició de comptes

17.18. Per a 2020, millorar la prestació de suport a la formació per als països en desenvolupament, inclosos els països menys avançats i els petits estats insulars en desenvolupament, amb la perspectiva d'augmentar de forma significativa la disponibilitat de dades actualitzades, fiables i de qualitat, desglossades per grups d'ingressos, gènere, edat, raça, origen ètnic, condició migratòria, discapacitat, ubicació geogràfica i altres característiques pertinents segons el context nacional.

17.19. Per a 2030, aprofitar les iniciatives existents per a elaborar indicadors que permetin mesurar els progressos aconseguits en matèria de desenvolupament sostenible i constitueixin un complement dels indicadors utilitzats per a mesurar el producte interior brut, i donar suport a la formació en estadística als països en desenvolupament.

Annex 2: Inventari d'actuacions realitzades

	Cerca d'actuacions realitzades o programades	Identificació d'accions
<p>1 FI DE LA POBRESA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha contractat persones en risc d'exclusió social? Quantes? Se supera la mitjana del municipi que tenen les empreses? (Es poden demanar les dades a l'Ajuntament) • Hi ha algun acord amb els serveis socials del municipi per a aquest tipus de contractació? • S'ofereix algun tipus de servei a persones en risc d'exclusió social? (Possibilitat d'utilitzar instal·lacions, com dutxes o banys; possibilitat de dormir, etc.) • Es pensa específicament en les famílies vulnerables? I en els joves? 	
<p>2 FAM ZERO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hem implementat accions que potenciïn una alimentació saludable? Hi ha fruita disponible o que es pugui comprar? Als serveis de restauració (o similar) els menús són compensats i tenen verdures? O són variats? • Es fomenta el consum de productes locals? I de producció sostenible o ecològica? • Disposem d'un model d'alimentació (redactat en un document que expliqui la proposta) en el nostre entorn firal (propri o treballat amb experts sobre alimentació o nutrició) i dels criteris sobre com ha de ser? • Hi ha mesures per eliminar el malbaratament alimentari? 	
<p>3 SALUT I BENESTAR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures de seguiment de la qualitat de l'entorn firal per a la salut de les persones? (Es mesura la qualitat de l'aire, o es fa la revisió dels materials del recinte, si hi ha amiant o altres productes tòxics) • S'ofereix suport mèdic (mútua, revisions, altres) al personal contractat? • Hi ha un espai mèdic d'atenció als visitants? O s'instal·la quan hi ha alguna activitat? 	
<p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una oferta formativa per a les persones treballadores? • Se'ls demana quines són les seves necessitats formatives? • Hi ha oferta i/o activitats formatives per a les persones exposidores i per a les usuàries? • Es desenvolupen jornades tècniques o activitats paral·leles amb l'objectiu de crear i compartir coneixement? 	
<p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una anàlisi per identificar situacions de desequilibri de gènere? (Entre el personal i entre les persones usuàries i exposidores) • S'han aplicat mesures per compensar desequilibris de gènere en totes les responsabilitats? (Personal de manteniment, de neteja, administratiu, tècnic i directiu) • Hi ha mesures que permetin detectar discriminacions de gènere cap a les persones exposidores i les usuàries? • Es disposa d'un Pla d'Igualtat? 	

Annex 2: Inventari d'actuacions realitzades

	Cerca d'actuacions realitzades o programades	Identificació d'accions
<p>6 AIGUA NETA I SANEJAMENT</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures per reduir el consum d'aigua? • S'ha aconseguit reduir sensiblement? • Hi ha un pla d'acció per reduir el consum d'aigua progressivament? • Es disposa de mesures de reducció de consum del que s'ha aconseguit en els darrers anys? • Hi ha recollida d'aigües pluvials? 	
<p>7 ENERGIA NETA I ASSEQUIBLE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures per una reducció sensible del consum energètic? • S'ha canviat la il·luminació? • Hi ha una previsió de renovació del sistema de climatització per reduir el consum energètic? • S'ha calculat la reducció del consum energètic dels darrers anys? • Hi ha un Pla per reduir el consum energètic? • S'han incorporat fonts energètiques renovables? • S'ha instal·lat plaques solars, energia geotèrmica o altres? • Quin percentatge del consum energètic signifiquen? • S'ha previst com abastir-se només amb energies renovables? 	
<p>8 TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures per a la creació d'activitat econòmica? (no necessàriament dins de l'entorn firal, però que l'entorn firal sigui el catalitzador de nova activitat econòmica: un viver d'empresa, un suport a l'emprenedoria, etc.). • Es va creant ocupació? (dins o fora de l'entorn firal) • Es mesura i es fa seguiment de les empreses i els llocs de treball que es creen amb el suport de l'entorn firal? 	
<p>9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Quines accions s'ha incorporat en la gestió o la incorporació de tecnologia per millorar els consums i el benestar del recinte? • Hi ha mecanismes per actualitzar les infraestructures de l'entorn firal cap a la sostenibilitat i la millora de qualitat de vida de les persones? • Hi ha un pla d'innovació que reculli les propostes i millores que es volen explorar, amb qui es vol fer, quines mesures es volen aplicar? 	
<p>10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha mesures per facilitar la plena participació (accés, espais adequats, propostes per a necessitats específiques) de col·lectius amb necessitats especials (persones amb discapacitat física, visual o altres; gent gran, persones amb neurodiversitat, etc.)? • Hi ha mecanismes per escoltar i recollir les necessitats de col·lectius específics a l'hora d'accedir i participar de les activitats en el recinte firal? Una bústia de suggeriments, un espai al web per recollir propostes, s'organitzen focus grup amb col·lectius concrets, etc.? 	

Annex 2: Inventari d'actuacions realitzades

	Cerca d'actuacions realitzades o programades	Identificació d'accions
 <p>11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • S'actua amb les administracions o els agents adequats per a la transformació de l'entorn urbà en favor de la qualitat de vida de les persones (mesures per millorar la mobilitat no contaminant, incorporació d'espais verds, garantir la seguretat dels espais públics propers o relacionats amb l'entorn firal)? • Com s'integra l'entorn firal en la trama urbanitzada? Es té cura d'incorporar espais verds segurs? Hi ha mesures concretes per facilitar l'accés amb bicicleta, a peu o transport públic? • Hi ha un pla de mobilitat sostenible? • Hi ha mesures per reduir l'impacte sonor de les activitats firals? 	
 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hem fet una auditoria dels residus per saber quin tipus es genera en l'entorn firal i en quines quantitats? • Es fa recollida selectiva de residus? Es fa un seguiment de la generació de residus per veure l'efectivitat de les mesures? • Es disposa d'una estratègia per aconseguir minimitzar els residus i no produir-ne? • S'han incorporat mesures d'economia circular? • Hi ha mesures i accions per recuperar i reutilitzar els materials que es fan servir? (estands, moquetes, cortinatge, decoracions, etc.) 	
 <p>13 ACCIÓ CLIMÀTICA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha un pla d'acció per reduir significativament les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)? • S'ha fet un càlcul de les emissions de GEH i la reducció d'emissions de l'entorn firal els darrers anys? • S'ha canviat la flota per vehicles elèctrics o no contaminants? S'ha canviat la mobilitat per reduir les emissions? • S'ha canviat els sistemes de climatització per reduir les emissions? S'ha incorporat nova tecnologia de climatització baixa en emissions? • Hi ha un pla per fer front a grans catàstrofes meteorològiques durant un esdeveniment firal (com la tempesta Glòria del gener de 2020 o onades de calor com l'estiu de 2022)? 	
 <p>14 VIDA SUBMARINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha una anàlisi de possibles contaminants que poden arribar al mar? • S'han pres mesures per evitar que hi puguin haver fonts de contaminació que poden arribar al mar? (microplàstics, olis, productes químics, etc.). 	

Annex 2: Inventari d'actuacions realitzades

	Cerca d'actuacions realitzades o programades	Identificació d'accions
<p>15 VIDA TERRESTRE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Se sap com s'està incidint sobre entorns naturals propers? • S'ha incorporat mesures per millorar la biodiversitat? S'ha treballat amb experts per introduir canvis que afavoreixin la flora i la fauna pròpia de la zona? • Els espais verds propis incorporen espècies autòctones? Es potencia les espècies locals més adaptades al clima i a la disponibilitat d'aigua? 	
<p>16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha canals a través dels quals els treballadors poden fer suggeriments, propostes o queixes? (Bústia ètica, reunions treball sobre el funcionament global de l'entorn firal, etc.) • Hi ha mecanismes perquè els expositors o els usuaris facin suggeriments, propostes o queixes? • Es convoquen trobades o focus grup amb els agents socials i econòmics propers a l'entorn firal per detectar necessitats, contrastar propostes i rebre feed back de les accions realitzades? • Hi ha eines de transparència per explicar l'estat i les accions davant de tots els ODS? 	
<p>17 ALIANCES PER ASSOLIR ELS OBJECTIUS</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Es fa un treball d'intercanvi de coneixement amb agents no firals? • Es participa en xarxes de coneixement que siguin complementàries amb els interessos de l'entorn firal? 	

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats El nostre organisme firal o fira:	
<p>1 FI DE LA POBRESA</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com pot actuar davant de la pobresa? • Es pot tenir en compte algun suport a persones en risc d'exclusió social? Per exemple, contractem persones en risc d'exclusió social? Tenim acords de col·laboració amb els serveis socials locals? Tenim una relació constant amb els serveis d'ocupació local? • Quines mesures pot incorporar per afavorir la inclusió social? • Donem visibilitat a projectes socials vinculats amb persones en risc d'exclusió? • Com pot afavorir i enfortir els serveis públics bàsics? (Arribar a acords o convenis amb entitats socials o administracions per cedir espais, compartir serveis, etc.) • S'ha previst que el recinte firal pugui ser un espai per allotjar persones en cas d'una catàstrofe? Hi ha un pla per saber com s'hauria d'actuar? • Existeixen col·laboracions amb entitats del tercer sector del propi territori?
<p>2 FAM ZERO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com afavoreix el sector primari i la producció alimentària de proximitat? Els aliments es compren a productors locals? Hi ha acords de compra recurrent per garantir-ne l'estabilitat? • Es desenvolupen accions per evitar el malbaratament d'aliments? O accions per aprofitar els aliments sobrants? Es fa compost a l'entorn firal amb les restes alimentàries o es porten a un espai on es pot fer aquest procés?
<p>3 SALUT I BENESTAR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com pot enfortir el benestar de les persones? • Es fa una avaluació i seguiment dels espais per garantir unes bones condicions de treball? (Ergonomia, ventilació, il·luminació, etc.) • Quins recursos pot oferir a les persones treballadores i a les usuàries? Es donen consells per a una vida saludable? Es posen espais a disposició de les persones treballadores perquè hi facin activitat física o hi ha acords amb centres esportius perquè hi puguin anar? • Com s'afavoreixen els hàbits d'una vida saludable i la prevenció davant els riscos per a la salut? • El recinte firal ha afavorit la construcció i el gaudi d'espais saludables o d'espais verds?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats	
El nostre organisme firal o fira:	
 <p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Es planteja que les fires són espais formatius i de creació de coneixement? • Hi ha una oferta formativa per a les persones treballadores? Aquestes poden fer demandes de formació? Es disposa d'un pressupost per a les formacions? • Quins tipus d'accions o activitats es realitzen per fomentar la creació i difusió de coneixement? Qui se'n beneficia? • Com es fa difusió del coneixement creat una vegada la fira ha acabat? • Com es pot incorporar la formació i el coneixement a les persones treballadores? • Com es vincula amb els processos educatius formals i no formals? (Estudiants en pràctiques, acords amb escoles, instituts i universitats) • Existeixen acords de col·laboració amb entitats educatives? • S'entén l'entorn firal com un espai d'aprenentatge? Hi ha informació sobre com s'incorporen els ODS i com es fan millores per a la sostenibilitat? Com es fomenten comportaments sostenibles entre les persones visitants? • Com es fomenten comportaments sostenibles entre les persones expositors?
 <p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Com es vetlla per la igualtat de participació, d'accés, de responsabilitat amb visió de gènere? • Com es pot facilitar l'equilibri de gènere (paritat) en totes les ocupacions? Hi ha el mateix nombre d'homes que de dones a la neteja, al manteniment, a les oficines d'administració, entre les persones tècniques i als càrrecs directius? • Hi ha vestuaris per a persones transsexuals o no binàries? • Hi ha una bústia de suggeriments per recollir possibles biaixos de gènere? • Té en compte que hi pot haver diferències d'accessibilitat per raons de gènere per situacions personals (tenir fills, tenir cura de persones incapacitades, etc.)? • Com les fires poden evitar qualsevol tipus de violència vers les dones i els col·lectius LGTBI? • Existeix un protocol per actuar en contra d'agressions o assetjament sexual als espais de la Fira? • Es perpetuen els estereotips de gènere, o es busca posar-hi fi? • Hi ha sensibilitat per fer un ús no sexista del llenguatge i de la comunicació? • S'afavoreix la visibilitat de les dones? O es realitza una política de discriminació positiva per afavorir la presència de les dones en les activitats programades durant la Fira? • Com es té en compte la cultura de les cures durant la Fira? Serveix perquè es puguin desenvolupar les cures (donar el pit al nadó, canviar-li els bolquers) de manera respectuosa i amb igualtat de gènere?
 <p>6 AIGUA NETA I SANEJAMENT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Quins mecanismes d'estalvi en el consum d'aigua es poden incorporar? • Com es recuperen les aigües utilitzades i quins circuits fan? • Es recull i es fa servir l'aigua de pluja? Es recupera l'aigua de les piques o dutxes per omplir les cisternes? • Hi ha algun dipòsit d'aigües no potables per a neteges o reg? • Es fomenta l'estalvi en el consum d'aigua per part dels visitants com, per exemple, als serveis?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats	
El nostre organisme firal o fira:	
<p>7 ENERGIA NETA I ASSEQUIBLE</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com es pot incrementar l'abastiment de fonts energètiques renovables? • Es pot millorar l'estalvi d'energia en les actuacions previstes? • Com ho hauríem de fer per abastir-nos només amb energies renovables? • Es poden instal·lar sistemes de producció d'energies renovables? • Es contracta energia de fons renovables? • Es fomenta l'estalvi energètic entre els expositors i els visitants?
<p>8 TREBALL Digne I CREIXEMENT ECONÒMIC</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Com es pot afavorir la contractació laboral? • Com es poden protegir els drets laborals en origen? Hem demanat l'origen dels productes als nostres proveïdors i garanties d'un treball digne? • Hi ha mecanismes per generar activitat econòmica inclusiva i sostenible i nous llocs de treball? Es poden aprofitar espais • Es fomenta una contractació digna, amb salaris i condicions de treball dignes per a tothom? • Quins indicadors es fan servir per valorar l'èxit de les fires? És només el nombre de visitants o existeixen altres? Es fa seguiment de l'activitat econòmica que es genera a l'entorn firal? • Es realitza alguna acció per fomentar models de negocis innovadors que potencien la sostenibilitat? • Quina lògica econòmica regeix la Fira? És el creixement o el benefici comú?
<p>9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • La fira s'organitza des del punt de vista de la planificació estratègica? Quin paper juga la visió de la millora contínua? • Es realitzen mesures i seguiment de l'impacte de la fira? Tenim indicadors de seguiment per conèixer l'impacte ambiental i social? • Quins mecanismes de millora i d'innovació es contempla? • Es vincula i enforteix el vincle amb la indústria i les infraestructures de tot tipus (viàries, educatives, culturals, esportives, sanitàries, etc.)? • Els recintes firals, s'han dissenyat tenint en compte criteris de sostenibilitat? • Existeix alguna certificació?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats	
El nostre organisme firal o fira:	
 <p>10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De quins mecanismes es disposa per atendre col·lectius amb necessitats específiques (persones amb sordesa i/o ceguera, gent gran, etc.)? Hi ha rampes i ascensors per a persones amb mobilitat reduïda? Hi ha codis Braille? Hi ha algun suport per a persones amb sordesa? • Existeix un Pla d'accessibilitat? Es senyalitza correctament, pensant en tots els col·lectius? • La Fira, és accessible per a tothom? Les senyalitzacions estan preparades perquè així sigui? • S'utilitza el disseny per tothom en el moment de pensar les Fires? • S'analitza i revisa les possibles desigualtats socials existents o emergents? Les persones amb alguna discapacitat i risc d'exclusió tenen mecanismes per accedir a activitats de l'entorn firal que puguin ser del seu interès? • Es sensibilitza sobre les desigualtats existents o emergents? • Es fa una programació inclusiva?
 <p>11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pot incidir en la urbanització accessible i sostenible? • Com vetlla i quines accions concretes fa per a la disminució de contaminants, la mobilitat sostenible i l'accés a zones verdes? • Com es gestionen els fluxos de persones durant els dies de Fira? Es té en compte si s'impacta negativament en la quotidianitat de la població local? • Es produeix una saturació de l'espai urbà durant la realització de la Fira? Quins mecanismes es posen en marxa per evitar-ho? • Quina percepció i valoració fa la població local de les activitats firals? • Els recintes firals, poden tenir usos per a la població local més enllà dels dies de Fires? Són espais multi usos? Es poden fer activitats educatives o esportives? • Es desenvolupen programes de voluntariat amb la població local? • S'incentiva directament l'ús de transport públic/col·lectiu? • És la Fira una plataforma per posar en valor la cultura local i crear sentiment de pertinença entre la població resident?
 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Quins mecanismes de compra de productes es pot integrar per minimitzar els impactes ambientals (compra verda)? • Com afavoreix la producció en les fires ambientalment responsable i amb un enfocament cap a l'economia circular? • Com pot evitar el malbaratament alimentari treballant amb els productors, distribuïdors i donant sortida a productes en òptimes condicions que han sobrat? • Es fa un ús eficient dels materials? Per exemple, es realitza el reciclatge del material emprat en l'espai d'expositors? • Es comparteix material amb altres fires? • Ha eliminat l'ús de moqueta en els espais firals? • Es fomenta els hàbits o comportaments de consum responsable entre els visitants? • Quines accions desenvolupeu per tenir el propòsit de perdurar en el temps col·laborant en la millora de l'entorn (social, econòmic i ambiental) en el què opereu? • Quines accions arribeu a desenvolupar per identificar els impactes de l'organització de la Fira? • Quin lloc ocupa el compromís de la millora del benestar comú en la vostra organització? • El patrocini de la Fira, segueix les pautes de responsabilitat i producció responsable? • Tenim algun acord o treballem amb la banca ètica i responsable?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats El nostre organisme firal o fira:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Quines mesures es poden establir per disminuir les emissions generadores del canvi climàtic? • Hi ha una planificació per renovar aparells (ordinadors, impressores, aire condicionat, etc.) amb versions molt més eficients i de baix consum? • Es preveu renovar els vehicles disponibles per versions elèctriques? • Quines mesures contempla per adaptar-se a les situacions derivades del canvi climàtic i esdevenir comunitats més resilient davant d'aquest? • El pla d'emergència contempla els efectes del canvi climàtic? Com ens podem preparar? Coneixem les situacions en les que ens podem trobar? • Quines mesures s'han desenvolupat per afavorir una mobilitat sostenible i saludable per les persones i el planeta? • Heu eliminat l'ús de moqueta en els espais firals? • Es realitza recollida selectiva? • Quines accions es desenvolupen per desmaterialitzar (evitar l'ús de paper) en la comunicació? • Es realitzen campanyes de sensibilització i comunicació entre els visitants per promoure comportaments més sostenibles?
	<ul style="list-style-type: none"> • Quines vincles té amb la contaminació marina? • Com pot eliminar les fonts de contaminació que malmeten els mars i els oceans (contaminació química, sobretot agrícola, ús de plàstics difícilment reciclables i sense tractament, etc.)? • Si es fan servir productes de neteja, o més ocasionalment, pintures, vernissos i altres productes químics, es trien opcions ecològiques i biodegradables perquè no s'acabin acumulant en els mars? • La fira es desenvolupa en o prop d'espais marins (platges, per exemple). Quines accions es desenvolupen per minimitzar l'impacte en aquests ecosistemes?
	<ul style="list-style-type: none"> • Com es pot fer el seguiment dels efectes de la pròpia activitat sobre els ecosistemes naturals? Com fem el seguiment amb els proveïdors? • Com es poden dissenyar els entorns firals per evitar la degradació d'aquests ecosistemes? • S'incorporen espècies autòctones en els espais naturalitzats (zones enjardinades o de verd urbà) per promoure la biodiversitat local? • Es promou la conservació i el respecte dels ecosistemes terrestres del territori en el què es desenvolupa la Fira? O s'intenta regenerar l'entorn natural tant dels llocs en els què es desenvolupa la fira com dels espais propers?

Annex 3: Preguntes palanca

Preguntes per a la cerca d'oportunitats

El nostre organisme firal o fira:

16 PAU, JUSTÍCIA I
INSTITUCIONS SÒLIDES

- Com incrementar la transparència de les decisions, les actuacions i les despeses econòmiques?
- Hi ha espais on els treballadors poden proposar com millorar l'espai laboral, les dinàmiques laborals, etc.?
- Es demana als expositors i als visitants com es pot incorporar millores en l'entorn firal?
- Quines eines de bon govern i de participació els actors implicats pot incorporar?
- Es realitzen memòries i es publiquen els seus resultats de manera oberta en un procés de rendició de comptes?
- Com s'avaluen i es minimitzen els impactes de la Fira?
- Com s'expliquen els objectius, els valors i els compromisos de la Fira? Ens quins canals i mitjans?

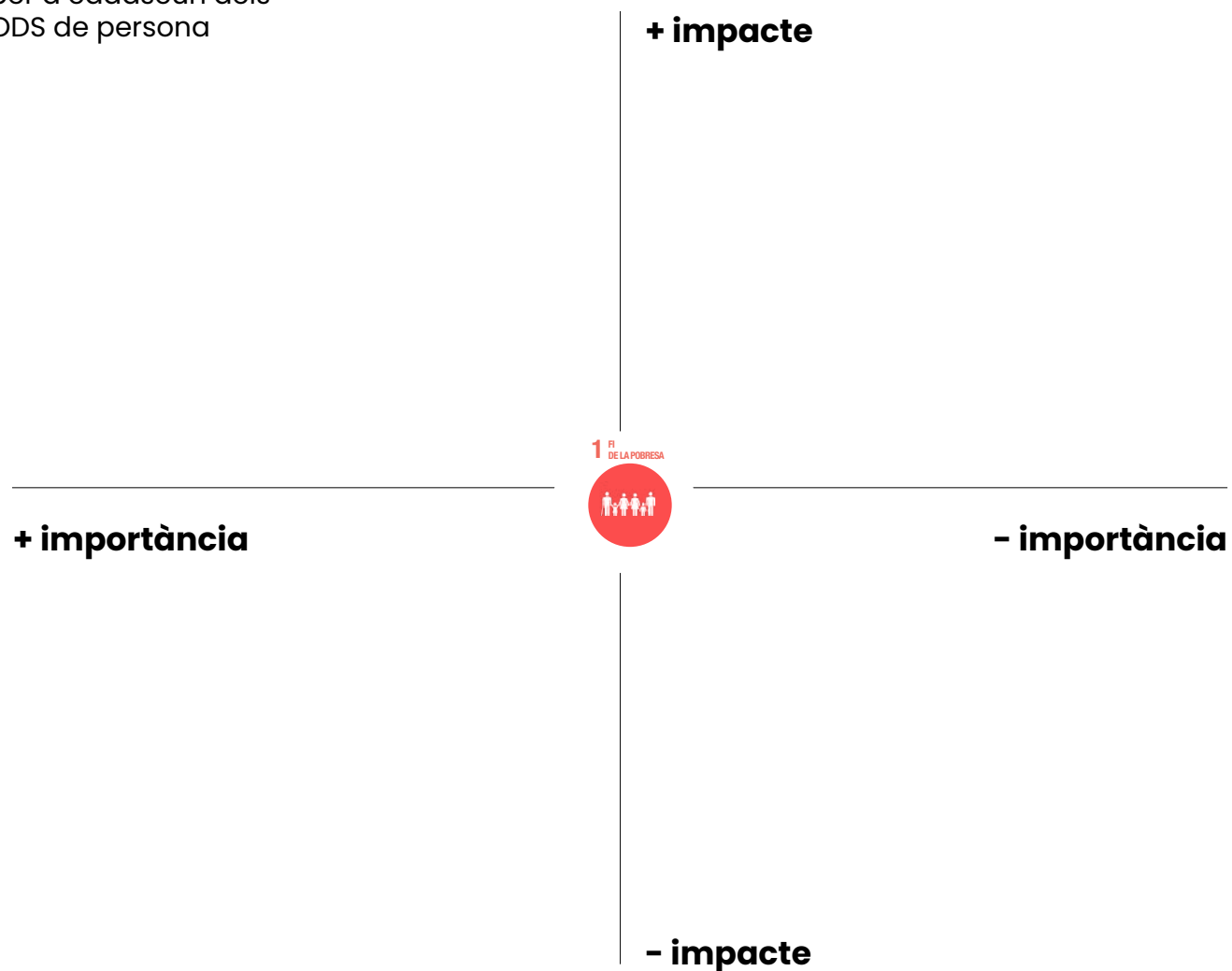
17 ALIANCES PER
ASSOLIR ELS OBJECTIU

- Com s'estableix un treball transversal amb actors de la societat civil, el món empresarial, les universitats i la recerca i els sindicats?
- Com s'afavoreix la participació en xarxes nacionals i internacionals de l'àmbit en que es desenvolupa?
- Hi ha espais de treball amb sectors que no estiguin vinculats a l'entorn firal? Es col·labora amb espais de producció cultural, creativitat i innovació per repensar l'entorn firal?
- Com es creen i desenvolupen sinergies amb altres àmbits del govern municipal (serveis socials, mediambientals, econòmics)?

Annex 4: Prioritzem els projectes

Fer la matriu de prioritització (C-Box) per a cadascun dels ODS de persona

Annex 5: Implementació amb el full de ruta

	Línia estratègica	Accions específiques	Responsables	Terminis	Recursos	Indicadors
1 FI DE LA POBRESA 						
2 FAM ZERO 						
3 SALUT I BENESTAR 						
4 EDUCACIÓ DE QUALTAT 						
5 IGUALTAT DE GÈNERE 						

Bibliografia

NOM DE LA GUIA	A CÀRREC DE
SOSTENIBILITAT I FIRES A CATALUNYA	Generalitat de Catalunya ECOGESA
GUIA PER ORGANITZAR ESDEVENIMENTS SOSTENIBLES	Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural Secretaria d'Acció Climàtica Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic Anthesis Lavola
GUIA PRÀCTICA PER INCORPORAR L'AGENDA 2030 A L'ÀMBIT FIRAL	Soledad Morales Pérez (coordinadora de la Guia) Estudis d'Economia i Empresa Universitat Oberta de Catalunya R&I UOC Universitat Oberta de Catalunya
GUIA DE RESIDUS	Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, Universitat Autònoma de Barcelona: Joan Rieradevall, Sebastià Jódar i Montserrat Núñez Centre Català del Reciclatge, Agència de Residus de Catalunya: Pilar Chiva i Maria Vidal Federació de Fires de Catalunya: Ernest Marco

Guia pràctica per aplicar
la sostenibilitat a les fires
de Catalunya

PLA DE SOSTENIBILITAT

**Les fires com a
agents de canvi**